

BANKA

SLOVENIJE

EVROSISTEM

MESEČNA

INFORMACIJA 0

POSLOVANJU BANK

SEPTEMBER 2016

KRATEK KOMENTAR DOGAJANJA V BANČNEM SEKTORJU

Bilančna vsota slovenskega bančnega sistema se je julija povečala za 217 mio EUR, na 36,6 mrd EUR. Medletno upadanje bilančne vsote se še naprej upočasnjuje, julija na -2,3%. Na strani virov financiranja se nadaljuje razdolževanje na grosističnih trgih in rast vlog nebančnega sektorja. Slednje so v strukturi virov financiranja dosegle slabih 70%.

Krčenje posojil nefinančnim družbam se je julija zmanjšalo na -10,4% medletno. Posojila gospodinjstvom ohranjajo pozitivno rast, ki se je julija okrepila na 1,8% medletno. Rast stanovanjskih posojil se je približala 3%, rast potrošniških posojil je po večletnem upadanju pozitivna četrti mesec zapored in znaša 1,5%..

Rast vlog gospodinjstev se je letos opazno okrepila, z 3,1% v decembru na 6,2% v juliju. Letošnji prirast teh vlog je s 752 mio EUR že presegal prirast v celotnem letu 2015. Še naprej se povečujejo le vpogledne vloge in zmanjšujejo vezane vloge.

Kakovost kreditnega portfelja bank se nadalje izboljšuje. Delež terjatev v zamudi nad 90 dni se je v prvih sedmih mesecih 2016 znižal na 7,3%, kar je za 2,6 odstotni točki manj kot konec 2015. Po širši definiciji Evropskega bančnega organa (Eba), je delež nedonosnih izpostavljenosti v prvem polletju znašal 10,3% in prav tako kaže tendenco zniževanja.

Banke so do konca julija 2016 ustvarile dohodek v podobni višini kot lani v enakem obdobju. Ob zmanjševanju neto obrestnih prihodkov bank za 9,5%, so k temu prispevali razmeroma visoki neobrestni prihodki bank. Banke so letos nadaljevale z zniževanjem operativnih stroškov. Ključni razlog za visok dobiček so stroški oslabitev in rezervacij, ki so jih banke v sedmih mesecih 2016 na ravni sistema oblikovale v minimalnem obsegu oziroma le za 4,3 mio EUR. Dobiček pred obdavčitvijo je letos do konca julija znašal 306 mio EUR.

KAZALO

1. Glavne značilnosti in izkazi poslovanja bank	1
2. Obrestne mere bank	3
3. Kakovost terjatev bank	5

1. GLAVNE ZNAČILNOSTI IN IZKAZI POSLOVANJA BANK*

Tabela 1: Aktiva in pasiva bank, stanje 31. julij 2016

BILANCA STANJA	Stanje		Struktura		Stanje		Struktura		Prir. v mio EUR		Rasti v %	
	dec.08	v %	dec.15	v %	jul.16	v %	v jul.16	v 2016	v jul.16	medletno		
<i>Stanja v mio EUR; rasti v %</i>												
Aktiva	47.948	100,0	37.383	100,0	36.598	100,0	217,0	-785,2	0,6	-2,3		
Denar v blagajni in stanje na računih pri CB in vpogl. vloge pri bankah*	1.250	2,6	3.310	8,9	3.598	9,8	415,4	287,2	13,1	2,6		
Kredit	37.823	78,9	23.434	62,7	22.604	61,8	-217,9	-829,8	-1,0	-5,9		
a) Bankam	4.101	8,6	2.623	7,0	2.358	6,4	-173,5	-265,6	-6,9	0,8		
banke doma	2.673	5,6	1.167	3,1	951	2,6	-69,2	-216,8	-6,8	-22,1		
banke tujina	1.428	3,0	1.407	3,8	1.363	3,7	-104,4	-44,4	-7,1	26,8		
banke kratkoročno	2.056	4,3	1.429	3,8	1.291	3,5	-142,2	-137,2	-9,9	30,1		
banke dolgoročno	2.046	4,3	1.195	3,2	1.066	2,9	-31,3	-128,4	-2,9	-20,8		
banke v domači valuti	3.718	7,8	2.366	6,3	2.045	5,6	-158,1	-321,4	-7,2	1,9		
banke doma v tuji valuti	382	0,8	257	0,7	313	0,9	-15,4	55,8	-4,7	-5,5		
b) Nebančnemu sektorju	33.718	70,3	20.275	54,2	19.669	53,7	-31,4	-606,1	-0,2	-5,5		
od tega nefinančnim družbam	20.260	42,3	8.193	21,9	7.783	21,3	-31,9	-409,6	-0,4	-10,4		
gospodinjstvom	7.558	15,8	8.429	22,5	8.525	23,3	11,4	96,2	0,1	1,8		
državi	506	1,1	1.904	5,1	1.805	4,9	-0,3	-99,0	0,0	-3,2		
drugim fin. org.	2.829	5,9	770	2,1	704	1,9	-1,5	-65,5	-0,2	-6,8		
tujcem	2.515	5,2	949	2,5	821	2,2	-8,0	-127,8	-1,0	-24,2		
c) Dolžniški vredn. papirji in druga finan. sredstva iz skupine kred.	0	0,0	535	1,4	577	1,6	-13,0	41,9	-2,2	-33,5		
Finančna sredstva skupaj/VP	7.327	15,3	9.311	24,9	9.180	25,1	23,5	-131,3	0,3	6,2		
Finančna sredstva namenjena trgovanju	1.177	2,5	330	0,9	307	0,8	-19,7	-23,5	-6,0	31,0		
od tega dolžniški vrednostni papirji	571	1,2	256	0,7	249	0,7	5,2	-6,7	2,2	59,0		
... vrednostni papirji (VP) države	56	0,1	103	0,3	111	0,3	5,2	8,5	5,0	-16,0		
Fin. sredst. pripozn. po pošt. vredn. skozi izkaz posl. izida	187	0,4	111	0,3	112	0,3	1,0	1,1	0,9	-26,9		
od tega dolžniški vrednostni papirji	163	0,3	90	0,2	92	0,3	0,0	2,1	0,0	-29,2		
... vrednostni papirji (VP) države	0	0,0	80	0,2	84	0,2	0,0	4,1	0,0	-15,1		
Finančna sredstva, razpoložljiva za prodajo	4.552	9,5	7.420	19,8	7.528	20,6	50,3	108,1	0,7	10,7		
od tega dolžniški vrednostni papirji	4.318	9,0	7.115	19,0	7.260	19,8	49,2	144,6	0,7	11,7		
... vrednostni papirji (VP) države	2.875	6,0	5.677	15,2	5.705	15,6	41,4	28,8	0,7	2,3		
Finančna sredstva v posesti do zapadlosti	1.411	2,9	1.450	3,9	1.233	3,4	-8,1	-217,0	-0,7	-15,1		
od tega dolžniški vrednostni papirji	1.411	2,9	1.450	3,9	1.233	3,4	-8,1	-217,0	-0,7	-15,1		
... vrednostni papirji (VP) države	1.178	2,5	1.367	3,7	1.149	3,1	-7,7	-217,9	-0,7	-15,4		
Dolgoročne naložbe v kapital družb v skupini	627	1,3	493	1,3	506	1,4	0,7	12,9	0,1	-7,9		
Ostalo	920	1,9	835	2,2	711	1,9	-4,6	-124,2	-0,7	-7,4		
Pasiva	47.948	100,0	37.383	100,0	36.598	100,0	217,0	-785,2	0,6	-2,3		
FO, merjene po odplačni vrednosti (vloge)**	41.453	86,5	32.402	86,7	31.414	85,8	206,5	-988,5	0,7	-3,1		
a) Fin. obveznosti do Evrosistema*	1.229	2,6	903	2,4	533	1,5	17,0	-369,2	3,3	-35,5		
b) Obveznosti do bank	17.726	37,0	4.754	12,7	4.034	11,0	-192,9	-720,7	-4,6	-18,4		
od tega do domačih bank	2.065	4,3	1.230	3,3	981	2,7	-72,1	-248,3	-6,8	-23,0		
od tega do tujih bank	15.656	32,7	3.525	9,4	3.052	8,3	-120,8	-472,4	-3,8	-16,8		
c) Obveznosti do neban. sekt. (vloge NS)	20.883	43,6	25.140	67,2	25.493	69,7	351,4	353,4	1,4	1,1		
od tega do nefinančnih družb (podjetij)	3.728	7,8	5.308	14,2	5.459	14,9	146,7	151,4	2,8	11,7		
gospodinjstev	13.407	28,0	15.561	41,6	16.313	44,6	176,7	752,0	1,1	6,2		
države	1.879	3,9	2.099	5,6	1.509	4,1	23,1	-590,0	1,6	-44,2		
drugih finančnih organizacij	1.065	2,2	1.059	2,8	1.123	3,1	13,0	63,6	1,2	-1,3		
tujcev	475	1,0	784	2,1	754	2,1	-1,5	-30,3	-0,2	-7,9		
d) Dolžniški vrednostni papirji	1.276	2,7	1.133	3,0	820	2,2	-7,8	-312,8	-0,9	-9,1		
e) Podrejene obveznosti	1.568	3,3	259	0,7	195	0,5	14,9	-64,5	8,3	-24,5		
f) Druge finančne obveznosti, merjene po odplačni vrednosti	0	0,0	213	0,6	338	0,9	23,9	125,2	7,6	26,3		
FO, vez. na fin. sred. brez pog. za odpr. pripozn.***	442	0,9	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0		
tuje banke	442	0,9	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0		
Rezervacije	176	0,4	333	0,9	293	0,8	-3,1	-40,3	-1,1	-25,8		
Kapital	4.010	8,4	4.394	11,8	4.645	12,7	44,4	250,9	1,0	5,8		
Ostalo	638	1,3	254	0,7	247	0,7	-30,8	-7,4	-11,1	-9,2		
BILANČNA VSOTA	47.948	100,0	37.383	100,0	36.598	100,0	217,0	-785,2	0,6	-2,3		

Opombe: * Kategorija "Denar v blagajni, računi pri CB in vpogledne vloge pri bankah" je prevedena na novo veljavno rekapitulacijo le po letu 2011.

** FO merjene po odplačni vrednosti skupaj do leta 2011 ne zajemajo obveznosti do centralne banke.

*** FO, vez. na fin. sred. brez pog. za odpr. pripozn., ki so po novi rekapitulac. zajete pod obv. po odplačni vrednosti so za leto 2008 v tabeli zaradi zapiranja bilance.

* Podatki o poslovanju bank v tej publikaciji temeljijo na knjigovodskih podatkih bank, ki se metodološko razlikujejo od statističnih podatkov. Podatki o posojilih se razlikujejo še zato, ker podatki v tej publikaciji vključujejo tudi posojila tujcem, upoštevajo neto princip (zneski zmanjšani za popravke vrednosti) ter ne vključujejo netržnih vrednostnih papirjev.

Tabela 2: Izkaz poslovnega izida 2014, 2015 in 2016

IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA	2014	Strukt.	2015	Strukt.	2015	Strukt.	2016	Strukt.	Medl. rast.
	v mio EUR; rasti v %	v %	v %	v %	jan.-jul.	v %	jan.-jul.	v %	jul.16/jul.15
Prihodki od obresti	1.327,9		1.031,6		626,8		496,0		-20,9
Odhodki od obresti	495,7		286,0		187,9		98,9		-47,4
Čiste obresti	832,2	67,6	745,6	64,4	438,9	63,3	397,1	57,6	-9,5
Neobrestni prihodki	398,7	32,4	411,9	35,6	254,6	36,7	291,9	42,4	14,7
od tega neto opravnine	346,3	28,1	335,7	29,0	198,5	28,6	185,3	26,9	-6,7
od tega čisti dobički/izgube iz FS in obvez. namenjenih trgovanju	7,2	0,6	-11,9	-1,0	-21,8	-3,1	6,9	1,0	...
Bruto dohodek	1.230,9	100,0	1.157,6	100,0	693,5	100,0	689,0	100,0	-0,6
Operativni stroški	686,9	55,8	686,0	59,3	388,4	56,0	379,3	55,0	-2,3
Neto oslabitve in rezervacije	650,1	52,8	313,3	27,1	128,2	18,5	4,3	0,6	-96,7
od tega neto oslabitve FS mer.po odplač.vred.in rezervacije	524,4	42,6	222,1	19,2	87,1	12,6	-7,2	-1,0	-108,3
Dobiček pred obdavčitvijo	-106,1	-8,6	158,3	13,7	176,9	25,5	305,5	44,3	72,7
Davki	-8,0		-43,0		-24,1		-34,5		...
Dobiček po obdavčitvi	-114,1		115,3		152,8		270,9		...

Tabela 3: Nekateri kazalci poslovanja (v %)

v %	Obdobje				
	2013	2014	2015	2015 jan.-jul.	2016 jan.-jul.
Profitabilnost					
Marža finančnega posredništva*	2,44	3,10	3,05	3,15	3,22
Donosnost aktive pred obd. (ROA)	-7,70	-0,27	0,42	0,80	1,42
Donosnost kapitala pred obd. (ROE)	-100,00	-2,69	3,63	7,13	11,80
Obrestna marža na obrestonosno aktivo	1,67	2,18	2,06	2,09	1,95
Neto neobrestni prihodki/oper. stroški	53,14	58,05	60,05	65,56	76,96
Stroški poslovanja					
Stroški dela/povp. aktiva	0,86	0,92	0,97	0,95	0,98
Drugi stroški/povp. aktiva	0,76	0,81	0,84	0,80	0,77
Kvaliteta aktive					
Oslabitve finančnih sredstev merjenih po odplačni vrednosti/Bruto aktiva	10,72	8,98	7,84	8,78	6,53

Bruto dohodek/povp. akt.*

2. OBRETNOSTNE MERE BANK

Slika 1: Primerjava slovenskih obrestnih mer za nova posojila z obrestnimi merami v evroobmočju v odstotkih¹

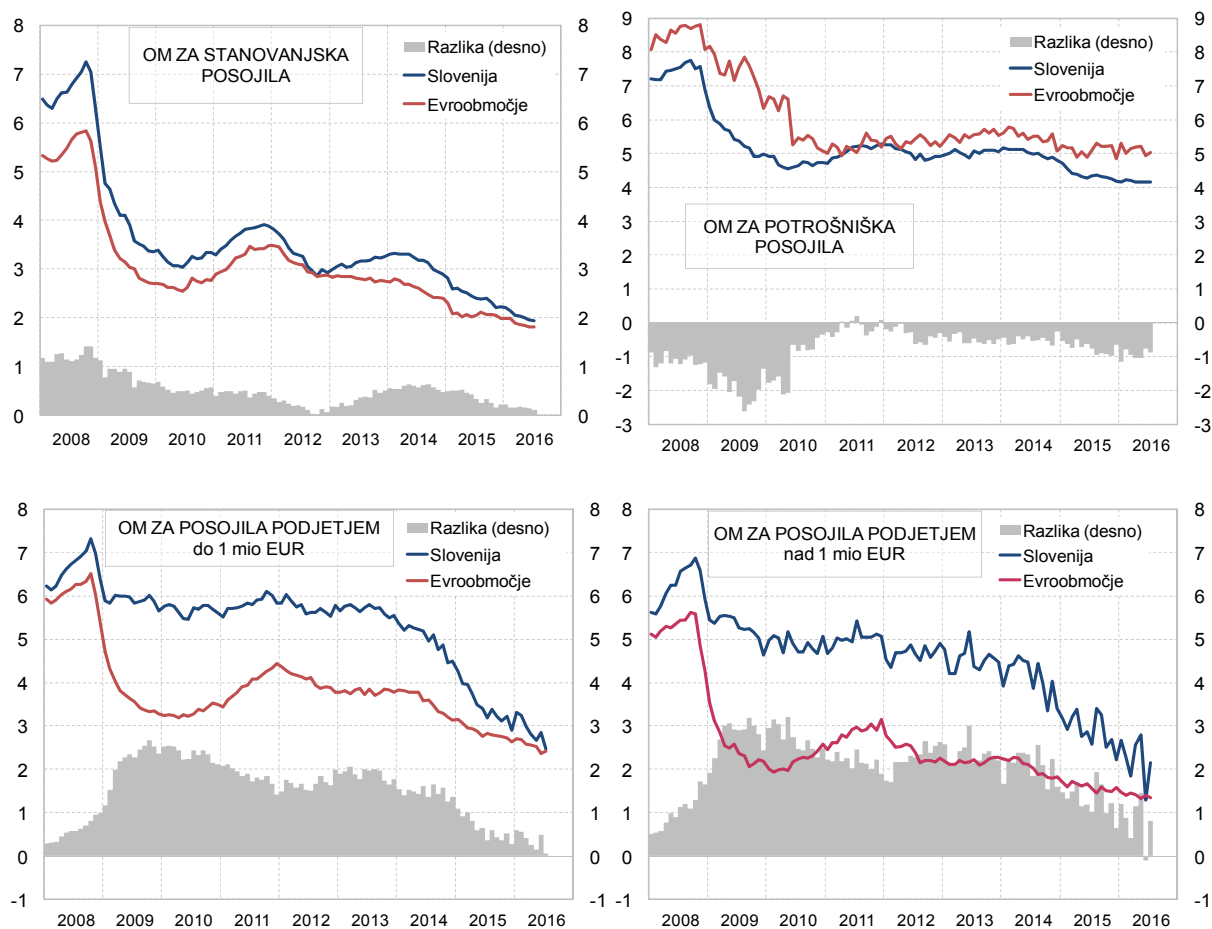
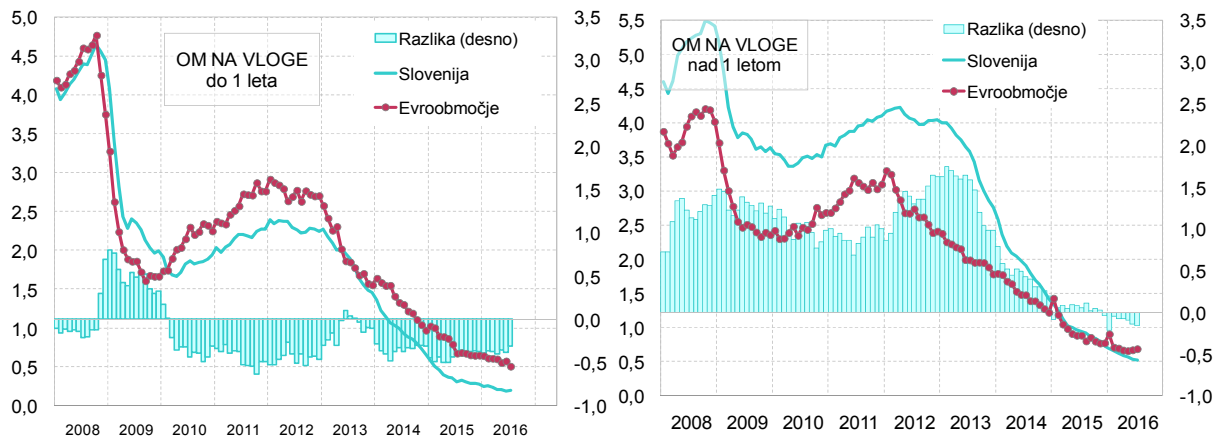

Tabela 4: Primerjava slovenskih obrestnih mer z obrestnimi merami v evroobmočju v odstotkih

	Obrestna mera ECB	Posojila ¹								Vloge gospodinjstev			
		Gospodinjstvom				Podjetjem				do 1 leta		nad 1 letom	
		Stanovanjska		Potrošniška		do 1 mio EUR		nad 1 mio EUR		EMU	SLO	EMU	SLO
dec.08	2,50	5,1	6,3	8,1	6,9	5,4	6,4	4,3	5,9	3,8	4,4	4,0	5,4
dec.09	1,00	2,7	3,4	6,3	5,0	3,3	5,6	2,2	4,6	1,7	2,0	2,4	3,6
dec.10	1,00	2,8	3,3	5,1	4,7	3,5	5,6	2,6	5,1	2,3	1,9	2,7	3,7
dec.11	1,00	3,5	3,9	5,2	5,3	4,4	5,8	3,2	5,1	2,8	2,3	3,1	4,1
dec.12	0,75	2,9	2,9	5,2	4,9	3,8	5,8	2,3	4,9	2,7	2,2	2,4	4,0
dec.13	0,25	2,8	3,3	5,5	5,1	3,8	5,5	2,3	4,5	1,6	1,5	1,8	2,8
dec.14	0,05	2,4	2,9	5,1	4,8	3,1	4,5	1,8	3,4	1,0	0,7	1,2	1,4
jan.15	0,05	2,3	2,8	5,2	4,7	3,2	4,3	1,7	3,2	1,0	0,6	1,4	1,3
feb.15	0,05	2,1	2,6	5,2	4,6	3,1	4,0	1,6	2,9	1,0	0,5	1,2	1,2
mar.15	0,05	2,1	2,6	5,2	4,4	2,9	4,0	1,7	3,2	0,9	0,5	1,0	1,1
apr.15	0,05	2,0	2,5	4,9	4,4	2,9	3,7	1,7	3,4	0,9	0,4	1,0	1,0
maj.15	0,05	2,1	2,5	5,0	4,3	2,9	3,5	1,6	2,8	0,9	0,4	0,9	1,0
jun.15	0,05	2,0	2,4	4,9	4,3	2,8	3,4	1,7	2,9	0,8	0,4	0,9	1,0
jul.15	0,05	2,1	2,4	5,1	4,3	2,8	3,2	1,6	2,6	0,7	0,3	0,9	0,9
avg.15	0,05	2,1	2,4	5,3	4,4	2,8	3,4	1,5	3,4	0,7	0,3	0,8	0,9
sep.15	0,05	2,1	2,4	5,2	4,3	2,8	3,2	1,6	3,2	0,7	0,3	0,9	0,9
okt.15	0,05	2,1	2,4	5,2	4,3	2,8	3,1	1,5	2,5	0,7	0,3	0,8	0,8
nov.15	0,05	2,0	2,2	5,2	4,3	2,7	3,2	1,5	2,7	0,6	0,3	0,8	0,8
dec.15	0,05	2,0	2,2	4,8	4,2	2,6	2,9	1,6	2,2	0,7	0,3	0,8	0,7
jan.16	0,05	2,0	2,2	5,3	4,2	2,7	3,3	1,5	2,7	0,6	0,2	0,9	0,7
feb.16	0,05	2,0	2,1	5,0	4,2	2,7	3,2	1,4	2,3	0,6	0,3	0,7	0,7
mar.16	0,00	1,9	2,1	5,1	4,2	2,6	3,0	1,4	1,9	0,6	0,2	0,7	0,6
apr.16	0,00	1,9	2,0	5,2	4,2	2,6	2,8	1,4	2,6	0,6	0,2	0,7	0,6
maj.16	0,00	1,8	2,0	5,2	4,2	2,5	2,7	1,3	2,8	0,6	0,2	0,7	0,6
jun.16	0,00	1,8	2,0	4,9	4,2	2,4	2,9	1,4	1,3	0,6	0,2	0,7	0,5
jul.16	0,00	1,8	1,9	5,0	4,2	2,4	2,5	1,3	2,2	0,5	0,2	0,7	0,5

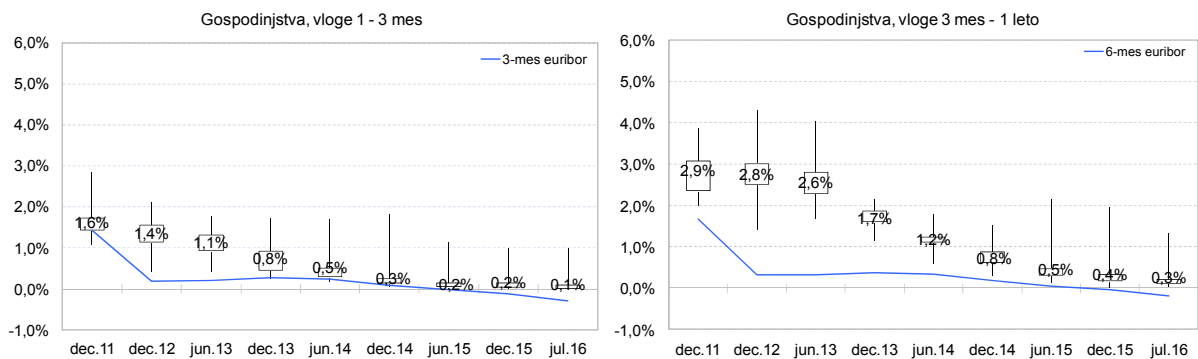
Opomba: ¹ Upoštevana so evrska posojila pri katerih je pogodbeno obrestna mera variabilna ali fiksna začetna obrestna mera do enega leta.

Vir: Banka Slovenije, ECB

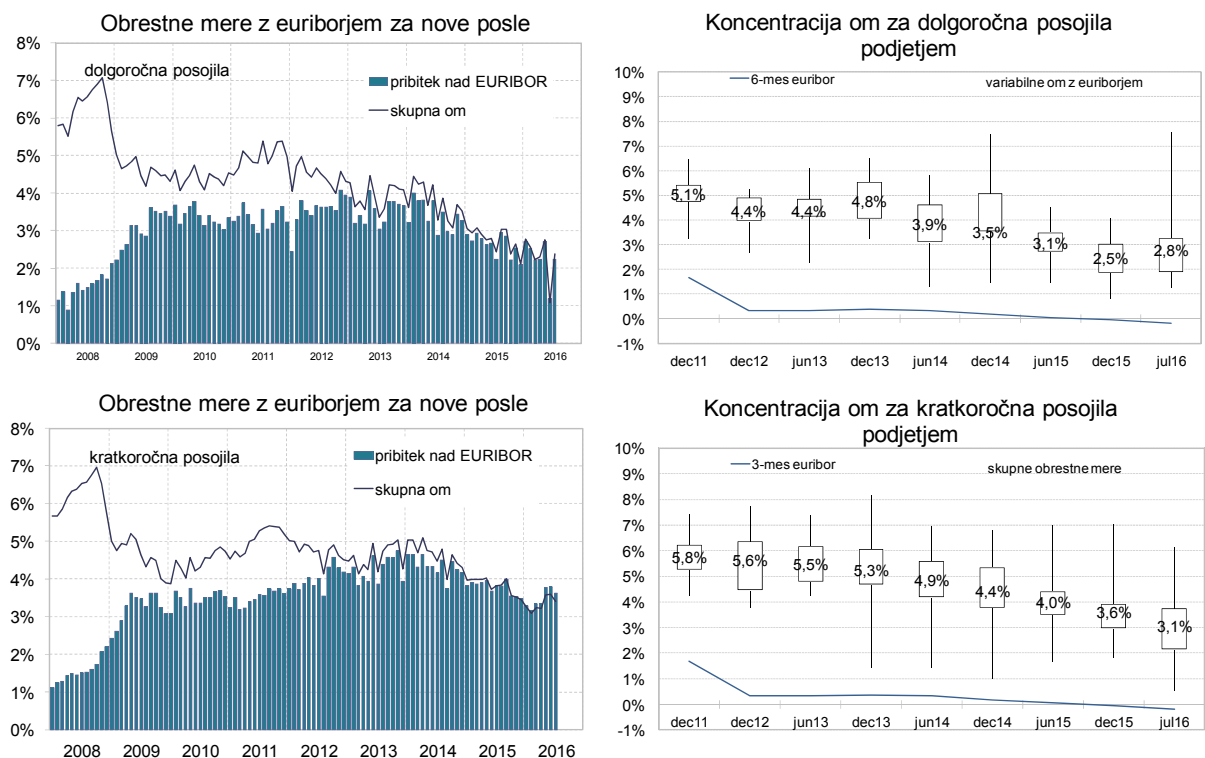
Slika 2: Primerjava slovenskih obrestnih mer z obrestnimi merami v evroobmočju za nove vloge gospodinjstev v odstotkih¹

Vir: Banka Slovenije, ECB

Slika 3: Razpršenost obrestnih mer za vloge gospodinjstvom

Slika 4: Obrestne mere za posojila podjetjem

3. KAKOVOST TERJATEV BANK

a) Kakovost celotnega kreditnega portfelja - razvrščenih terjatev bank po kriteriju zamud nad 90 dni

Tabela 6¹: Zamude vseh razvrščenih terjatev pri bankah po skupinah komitentov

	Razvrščene terjatve								Terjatve z zamudami nad 90 dni							
	v mio EUR				v %				v mio EUR				v %			
	dec.14	dec.15	jun.16	jul.16	dec.14	dec.15	jun.16	jul.16	dec.14	dec.15	jun.16	jul.16	dec.14	dec.15	jun.16	jul.16
Podjetja	14.648	13.504	12.753	12.850	39,1	38,7	38,3	38,3	2.587	2.067	1.532	1.380	17,7	15,3	12,0	10,7
DFO	1.249	1.031	906	900	3,3	2,9	2,7	2,7	199	129	69	71	15,9	12,5	7,6	7,9
Gospodinjstva ¹⁾	9.332	9.378	9.477	9.474	24,9	26,8	28,5	28,2	498	444	397	337	5,3	4,7	4,2	3,6
obrniki	723	694	668	662	1,9	2,0	2,0	2,0	119	97	81	80	16,5	13,9	12,2	12,0
prebivalstvo ¹⁾	8.608	8.683	8.809	8.812	23,0	24,8	26,5	26,3	378	347	316	257	4,4	4,0	3,6	2,9
Tujci	5.481	4.709	4.070	3.945	14,7	13,5	12,2	11,8	1.137	805	645	649	20,7	17,1	15,8	16,4
Država	3.422	3.320	3.061	3.057	9,1	9,5	9,2	9,1	27	16	4	3	0,8	0,5	0,1	0,1
Banke in hranilnice	1.960	1.454	1.245	1.158	5,2	4,1	3,7	3,4	0	1	3	3	0,0	0,1	0,2	0,2
Centralna banka	1.306	1.544	1.743	2.141	3,5	4,4	5,2	6,4	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0	0,0
Drugo	51	39	39	39	0,1	0,1	0,1	0,1	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	37.449	34.978	33.294	33.564	100,0	100,0	100,0	100,0	4.448	3.461	2.649	2.442	11,9	9,9	8,0	7,3
brez FACTOR BANKE D.D. in PROBANKE D.D.									3.802	2.902			10,5	8,3		

Vir: Banka Slovenije

Tabela 7¹: Zamude razvrščenih terjatev do nefinančnih podjetij pri bankah po dejavnostih

	Znesek razvrščenih terjatev				Znesek razvrščenih terjatev z zamudo nad 90 dni				Delež razvrščenih terjatev z zamudo nad 90 po dejavnosti			
	dec.14	dec.15	jun.16	jul.16	dec.14	dec.15	jun.16	jul.16	dec.14	dec.15	jun.16	jul.16
Kmetijstvo, gozdarstvo, rib., rud.	193	176	163	160	30	27	24	22	15,5	15,2	14,9	13,6
Predelovalne dejavnosti	3.994	3.565	3.475	3.546	493	310	257	251	12,4	8,7	7,4	7,1
Elektrika, plin in voda, saniranje ok.	1.059	1.114	1.033	1.022	80	39	38	24	7,5	3,5	3,7	2,4
Gradbeništvo	1.526	1.318	1.143	1.146	675	524	312	302	44,3	39,7	27,3	26,3
Trgovina	2.611	2.516	2.364	2.363	489	404	326	284	18,7	16,1	13,8	12,0
Promet in skladiščenje	1.672	1.767	1.586	1.614	58	40	29	29	3,5	2,3	1,8	1,8
Gostinstvo	427	376	367	357	96	89	88	74	22,4	23,6	23,9	20,7
Informacije in komunikacije	483	366	602	617	66	55	51	51	13,8	14,9	8,5	8,3
Finančno posredništvo	231	179	108	108	36	41	15	15	15,6	23,0	14,2	13,7
Poslovanje z nepremičninami	797	711	637	631	246	278	221	164	30,8	39,0	34,7	25,9
Strokovne in druge poslovne dej.	1.329	1.124	1.001	1.003	283	234	145	138	21,3	20,9	14,4	13,8
Javne storitve	327	291	276	283	34	27	26	26	10,6	9,3	9,6	9,3
Skupaj	14.648	13.504	12.753	12.850	2.587	2.067	1.532	1.380	17,7	15,3	12,0	10,7

Vir: Banka Slovenije

b) Kakovost terjatev bank po definiciji evropskega bančnega organa (EBA)

	Bruto knjigovodska vrednost izpostavljenosti											
	od tega nedonosna izpostavljenost											
	mio EUR				mio EUR				delež v %			
	jun.15	dec.15	mar.16	jun.16	jun.15	dec.15	mar.16	jun.16	jun.15	dec.15	mar.16	jun.16
Dolžniški instrumenti razen tistih, ki niso namenjeni trgovanju	36.552	36.399	36.220	35.597	5.523	4.380	4.196	3.950	15,1	12,0	11,6	11,1
od tega krediti in druga finančna sred.	27.724	27.350	27.267	26.647	5.523	4.380	4.195	3.949	19,9	16,0	15,4	14,8
Zunajbilančne izpostavljenosti	5.449	5.607	5.572	5.697	417	347	331	308	7,6	6,2	5,9	5,4
Skupaj	42.001	42.006	41.793	41.294	5.939	4.728	4.527	4.257	14,1	11,3	10,8	10,3

Vir: Banka Slovenije

Opomba: ¹Podatki o zamudah od maja 2012 dalje so poročani po spremenjenem Navodilu za izvajanje Sklepa o ocenjevanju izgub iz kreditnega tveganja bank in hranilnic, po katerem se kot obveznost v zamudi šteje vsota vseh zapadlih obveznosti dolžnika do banke najkasneje, ko ta presega 2% črpane izpostavljenosti do tega dolžnika ali 50.000 EUR, vendar ni manjša kot 200 EUR.